

Великобританя Премьер-Министр Гарольд Макмилланд СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач Н. С. Хрущевин илгäвр

Апрелин 5-д, Англыд бääх, СССР-н посол А. Я. Малик, Великобританя Премьер-Министр Г. Макмилланд, СССР-н Министрмүдин Советин Ахлач Н. С. Хрущевин илгäврин күргдж бгтгä гидж, газадин кергтөрбär Государственн министр А. Ноблд бгв.

Илгäврин текст дора барлгджана.

Кундтá зерг Премьер-Министр, мана бдрмүдт, нарт делкän хоорндк залгьлданд хооран саагдш уга хамгин ик чинртä, нарт делкän цуг орн-нутгудин кесг сай улсиг нег үлү догдлулгч төрмүдин негн— атомн болн водородн олт зүсн селм сбрлгьиг цаг түдäl уга уурулхин туск төр болджана. Ода бийн кегдä бääх ядерн селм сбрлгнä хагьрлг цуг олт-äмтиг, политическ үзүлдäчнрäs болн учен-специалистнрäs авн эгл улс күртл, балгьсна болн деревнä энгин күч-кблсчириг, брк-булмүдин экириг ягьдж äллгьдäхиг медхд зовлнътá биш. Атомн болн водородн селм сбрлгн цаарандан кегдäл бääлгнä туск йовдл, газринн агьунь бичкн Великобританьд атомн дän ямаран аюл үзүлхиг медсн английск олт-äмти ямаран икär ääмсдäхнн медгнä. Юнъгäд гихлä, эн сбрлгн зер-зев икдäлхиг улм уралан түлкнä, ядерн селм, улм ик күчтä күучгч болн аллгнä ääмшг үзүлгч улм-улм шин селм кедж гаргьхд нбк болна, тегäd терүгärн күмн äмти деер атомн дänä ääмшг улм икдудлжәнä.

Терүнäs давугьар, ода төвкнүн бääх цагла, цуг орн-нутгудин төвкнүн бääх äмтс, ямаран чигн хар ухан уга, ямаран чигн буру йовдл эс гаргьхяс äмтсин эрүл-менд хәрлгннд атомн болн водородн селм дангин сбрлгн, ик ääмшг үзүлджәнä. 44 орн-нутгудин 9235 учен улс, тер тоод Великобританя болн Советск Союзин нертä кесг учен улс гар тävдж, эн джилин январь сард Нилсин Келн-äмтсин Организация генеральн сегäйтрт бггдсн петицд,— ядерн бомб сбрдж хагьллгн болгн нарт делкän цуг äнг болгн деер радиоактивн тунвирг икдүлнä, тегäd терүгärн цуг нарт делкä деер äмтсин эрүл-менд харлгннд хорлан халдана,

хөбтин урдин бслтд ääмшг үзүлджәнä.

Хамг тер тоотиг Советск правительств тоолдж медäd, ядерн селм сбрдгиг уурулхин туск төр хагьллгьиг цааранднь хооран саажд болшго гидж тоолджана, юнъгäд гихлä, äмтнä эрүл цогцд эдгц уга хорлт халдаж болшго.

Эндр бдр зуг гурвн орн-нутг— СССР, США болн Великобританя ядерн селмтä,— тегäd, тер тблäd, ядерн селм сбрлгьиг уурулхин тускар збшäl кехиг збвär амр болхнн. Кемрджән сбрлгьиг ода эс уурулхла, удан болл уга наадк орн-нутгуд чигн ядерн селмтä болцхамнн, тегäd, тер цагт сбрлгьиг уурулхин тускар збшäl авна гидг збвär джаньгьрта болхнн.

Сүл гурвн джилин эргид Советск правительств, Великобританя болн Американн Союзинн Штатсин правительствсүр атомн болн водородн селм сбрлгьиг уурулхин тускар кесг дакдж селвгн бглä. Великобританя правительств, тер мет Союзинн Штатсин правительств, ядерн селм сбрлгьиг оньдинд уурулхин тускар эс збшäрсн учрар, Советск Союзин халхас — тер сбрлгьиг эки автан цдн джилин болзгт, үлгүрнн, 2-3 джилин болзгт уурулхмн гисн селвг бгдлä. Эн төрär СССР-н орулдж бгсн селвгүдт сбрлгьиг уурулгьнд нарт делкän шуулж-хäläвр кергтä гидж келгдлжәнä.

Тер бийнн, ядерн селм сбрлгьиг нам цаг зуур чигн дун угагьар, хооран сал уга хагьлхин тускар ода күртл збшäрдж чалсн угавдн.

Атомн болн водородн селм делгү уурулхиг эклхин төлä гүджртär гардвр кедж, терүгärн тегäd күмн-äмтиг күдгч атомн дänä ääмшгäs мбнъкинд гетлгнн хаалгьд түрүн ишкдл кехин эрkd Советск Союзд атомн болн водородн цуг зүсн селм сбрлгьиг уурулхин тускар Советск Социалистическ Республиксин Союзин Деед Совет тогтавр авб.

СССР-н Деед Советин токтарв куцäдж, ганцарн эврәннн халхас атомн болн водородн ямаран чигн селм сбрлгьиг 1958 джилин мартин 31-с авн

уурулх шиидвр Советск правительств авб.

Эн ишкдлүр негдцхätн гидж Великобританя правительствсүр, тер мет Американн Штатсин правительствсүр, Советск правительствсүр дуудвр кев.

Кемрджән, бдгä цагт ядерн селмтä орн-нутгуд СССР-н эн селвгиг днънхлä, тегäd эврәннн халхас бас сбрлгьиг цаарандан келгän уурх шиидвр авхла, тер цагт цуг нарт делкän олт-äмтиг икär үзүмүлджäх төр, аш сүүлднн хагьлгдж, государствс хоорндк йоста гидг иткмдж токталгьнур, төвкнүн бääлгь батралгьнур ик ишкдл уралан кегдх бääсмн.

Болв, кемрлжән ядерн селмтä орн-нутгуд, Советск правительствин эн шиидврт харү бгл уга, урдк кевтнн үлдхиг деерлкулäд, атомн болн водородн селм сбрлгьиг цааранднь кегдäл бääхлä, тер цагт, Советск Союз эврәннн ääмшг уга бääлгнän теткхин эрkd, ядерн селм сбрлгьиг уурулхин тускар бийдän авсн даалгьвран куцäl уга бääхäs талдан аргь уга болдж гарчана. Керг минь тини болтха гидж Советск правительств седджäхш.

Великобританя правительств Советск Союзин селвärлä збшäрдж, негдлж, ядерн селм сбрлгьиг мбнъкинд делгү уурулх аргь учрах гидж СССР-н правительств унн гол седкларн ицджәнä.

Олт-äмтиг бдгä цагин ядерн селмин аюлас харлгнна хаалгьвар түрүн кесн эн ишкдл— атомн дänä ääмшгäs олт-äмтиг куцднн гетлгх төр хагьллгьнур уралан йовлгьиг берк икär гнигрүлхнн. Атомн болн водородн селм сбрлгьиг уурулгнн— нарт делкän политическ бääдлгг куцднн ясрулдж, нарт делкän хоорндк хагьллгяд уга төрмүд куцäхин төлäd сән бääлл учрах.

Премьер-Министрин зергäs, Советск правительствин деер келгдсн селвгүд Великобританя правительствин халхас збшäртл олхд ицхиг збшäртн.

Унн седкларн күндлгч

Н. ХРУЩЕВ.

Великобританя Премьер-Министр
Гарольд Макмиллана Зергä.